

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

6. června 2013*

„Hospodářská soutěž — Nahlížení do spisu — Soudní řízení týkající se pokut za porušení článku 101 SFEU — Třetí podniky, které hodlají podat žalobu na náhradu škody — Vnitrostátní právní úprava podmiňující nahlížení do spisu souhlasem všech účastníků řízení — Zásada efektivity“

Ve věci C-536/11,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Oberlandesgericht Wien (Rakousko) ze dne 12. října 2011, došlým Soudnímu dvoru dne 20. října 2011, v řízení

Bundeswettbewerbsbehörde

proti

Donau Chemie AG,

Donauchem GmbH,

DC Druck-Chemie Süd GmbH & Co KG,

Brenntag Austria Holding GmbH,

Brenntag CEE GmbH,

ASK Chemicals GmbH, dříve Ashland-Südchemie-Kernfest GmbH,

ASK Chemicals Austria GmbH, dříve Ashland Südchemie Hantos GmbH,

za přítomnosti:

Bundeskartellanwalt,

Verband Druck & Medientechnik,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Tizzano (zpravodaj), předseda senátu, M. Ilešič, E. Levits, M. Safjan a M. Berger, soudci,
generální advokát: N. Jääskinen,

vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, rada,

* Jednací jazyk: němčina.

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 4. října 2012,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Bundeswettbewerbsbehörde T. Thannerem a N. Harsdorf Enderndorf, jako zmocněnci,
- za Donau Chemie AG a Donauchem GmbH S. Polsterem a C. Mayerem, Rechtsanwälte,
- za DC Druck-Chemie Süd GmbH & Co KG C. Hummer, Rechtsanwältin,
- za Brenntag EHS GmbH A. Reidlingerem, Rechtsanwalt,
- za ASK Chemicals GmbH, dříve Ashland-Südchemie-Kernfest GmbH, a ASK Chemicals Austria GmbH, dříve Ashland Südchemie Hantos GmbH, F. Urlesbergerem, Rechtsanwalt,
- za Verband Druck & Medientechnik T. Richterem, Rechtsanwalt,
- za rakouskou vládu A. Poschem, jako zmocněncem,
- za belgickou vládu T. Maternem a J.-C. Halleuxem, jako zmocněnci,
- za německou vládu A. Wiedmann a T. Henzem, jako zmocněnci,
- za španělskou vládu S. Centeno Huerta, jako zmocněnkyní,
- za francouzskou vládu J. Gstalterem, jako zmocněncem,
- za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s M. Santorem, avvocato dello Stato,
- za Evropskou komisi A. Antoniadis a P. Van Nuffelem, jako zmocněnci,
- za Autorité de surveillance AELE M. Schneiderem a X. Lewisem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 7. února 2013,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu zásad efektivity a rovnocennosti s ohledem na pravidla platná v rakouském právním řádu pro žaloby na náhradu škody v případě porušení unijního práva.
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci řízení zahájeného před Oberlandesgericht Wien, jednajícím jako Kartellgericht (kartelový soud), jehož předmětem je žaloba podaná sdružením podniků Verband Druck & Medientechnik (dále jen „VDMT“), směřující k získání přístupu do spisu týkajícího se soudního řízení zahájeného Bundeswettbewerbsbehörde (spolkový orgán pro hospodářskou soutěž, dále jen „BWB“) proti společnostem Donau Chemie AG, Donauchem GmbH, DC Druck-Chemie Süd GmbH & Co KG, Brenntag Austria Holding GmbH, Brenntag CEE GmbH, ASK Chemicals GmbH, dříve Ashland-Südchemie-Kernfest GmbH, a ASK Chemicals Austria GmbH, dříve Ashland Südchemie Hantos GmbH (dále jen společně „Donau Chemie a další“), a jež bylo ukončeno konečným rozhodnutím Oberlandesgericht Wien, kterým byla posledně uvedeným společností uložena pokuta z důvodu jejich účasti na kartelové dohodě v rozporu s článkem 101 SFEU.

Rakouské právo

- 3 Ustanovení § 39 odst. 2 zákona z roku 2005 o kartelových dohodách (Kartellgesetz 2005, dále jen „KartG“) zní:

„Osoby, které nejsou účastníky řízení, mohou do spisu kartelového soudu nahlédnout pouze se souhlasem účastníků řízení.“

- 4 Ustanovení § 219 občanského soudního řádu (Zivilprozessordnung, dále jen „ZPO“) stanoví:

„1. Účastníci řízení mohou nahlédnout do všech spisů nacházejících se na soudě (procesní spis), jež se týkají jejich věci, a pořídit si z nich na své náklady kopie a výpisy, s výjimkou návrhů rozsudků a usnesení, protokolů o jednání a hlasování soudu a písemností obsahujících disciplinární ustanovení.

2. Se souhlasem všech účastníků řízení mohou rovněž třetí osoby stejným způsobem nahlédnout do spisu a pořídit si z něj na své náklady kopie a výpisy, pokud tomu nebrání převažující oprávněné zájmy jiné osoby nebo převažující veřejné zájmy ve smyslu § 26 odst. 2 první věty zákona z roku 2000 o ochraně údajů [Datenschutzgesetz 2000]. Pokud takový souhlas chybí, je třetí osoba oprávněna nahlédnout do spisu a pořídit si z něj kopie pouze, pokud osvědčí právní zájem.

[...]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 5 Rozhodnutím ze dne 26. března 2010 uložil Oberlandesgericht Wien společně s Donau Chemie a další pokuty ve výši 1,5 milionu eur za porušení zejména článku 101 SFEU na velkoobchodním trhu tiskařských chemikálií. Rozhodnutím ze dne 4. října 2010 Oberster Gerichtshof v odvolacím řízení potvrdil toto rozhodnutí Oberlandesgericht Wien, které se tak stalo se konečným.
- 6 Sdružení VDMT bylo založeno za účelem ochrany zájmů svých členů, mezi něž patří zejména podniky tiskařského odvětví. Dne 3. července 2011 toto sdružení podle § 219 odst. 2 ZPO požádalo Oberlandesgericht Wien o nahlédnutí do spisu týkajícího se soudního řízení mezi BWB a společnostmi Donau Chemie a další. Cílem této žádosti bylo získat informace, jež by umožnily přezkoumat zejména povahu a výši škody případně utrpěné členy sdružení VDMT z důvodu protiprávních jednání, kterých se dopustily společnosti Donau Chemie a další, a zvážit možnost podat vůči těmto podnikům žalobu na náhradu škody.
- 7 Všichni účastníci soudního řízení mezi BWB a společnostmi Donau Chemie a další na základě čl. 39 odst. 2 KartG v zásadě odmítli udělit souhlas k tomu, aby sdružení VDMT mohlo nahlédnout do uvedeného spisu.
- 8 Oberlandesgericht Wien v tomto ohledu uvádí, že na rozdíl od toho, co stanoví § 219 odst. 2 ZPO, § 39 odst. 2 KartG vylučuje, aby soudce v případě nesouhlasu účastníků řízení povolil nahlédnout do spisu týkajícího se soudních řízení v oblasti hospodářské soutěže, a to i tehdy, když žadatel o nahlédnutí může oprávněně uplatnit právní zájem. Jinak řečeno, podle předkládajícího soudu v rakouském systému zákonodárce sám zvážil veřejný zájem spolkového orgánu pro hospodářskou soutěž na získání informací a na odhalení porušení práva hospodářské soutěže na straně jedné a zájem třetích osob na získání přístupu do spisů s cílem usnadnit si přípravu žalob na náhradu škody na straně druhé. Při tomto zvážení zájmů tak byla dána absolutní přednost prvnímu z těchto zájmů na úkor zájmu druhého. Z toho vyplývá, že i kdyby pouze jeden z účastníků řízení nedal svůj souhlas, soudce, který není oprávněn zvážit kolidující zájmy, je podle tohoto soudu povinen zpravidla odepřít nahlédnutí do spisu třetím osobám.

- 9 Uvedený soud přitom připomíná, že podle rozsudku ze dne 14. června 2011, Pfeiderer (C-360/09, Sb. rozh. s. I-5161), ustanovení unijního práva v oblasti kartelových dohod nebrání tomu, aby osobě byly zpřístupněny dokumenty týkající se řízení o shovívavosti vedeného s osobou, která porušila unijní právo hospodářské soutěže. Při neexistenci závazné unijní právní úpravy v dané oblasti členským státním přísluší stanovit a uplatňovat vnitrostátní pravidla ohledně práva osob poškozených kartelovou dohodou na přístup k dokumentům týkajícím se řízení o shovívavosti.
- 10 Oberlandesgericht Wien však zdůrazňuje, že Soudní dvůr v bodech 30 a 31 výše uvedeného rozsudku Pfeiderer rovněž uvedl, že v zájmu dodržení zásady efektivity je nezbytné zajistit, aby platná vnitrostátní pravidla nebyla upravena tak, aby v praxi znemožňovala nebo nadměrně ztěžovala získání takové náhrady, a zvážit zájmy odůvodňující na straně jedné sdělení informací dobrovolně poskytnutých žadatelem o shovívavost a na straně druhé jejich ochranu. Takové zvážení může být provedeno vnitrostátními soudy pouze případ od případu v rámci vnitrostátního práva a se zohledněním všech relevantních okolností věci.
- 11 Oberlandesgericht Wien má tudíž pochybnosti o slučitelnosti § 39 odst. 2 KartG s tímto výkladem platného unijního práva, jelikož dané ustanovení vylučuje, aby soudce zvážil kolidující zájmy.
- 12 Předkládající soud připomíná odkaz učiněný v bodě 30 výše uvedeného rozsudku Pfeiderer na zásadu rovnocennosti a dále se ptá, zda § 39 odst. 2 KartG, ačkoli platí stejně pro všechna řízení v oblasti kartelových dohod, ať již vychází z vnitrostátního či unijního práva, není přesto v rozporu s uvedenou zásadou, jelikož se nepoužije na žaloby na náhradu škody utrpěné z důvodu porušení způsobeného v jiných oblastech občanského nebo trestního práva vzhledem k tomu, že přístup do spisu je u těchto žalob nadále příznivěji upraven ustanovením § 219 odst. 2 ZPO.
- 13 Za těchto podmínek se Oberlandesgericht Wien rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Brání unijní právo, zejména s ohledem na [výše uvedený rozsudek Pfeiderer], ustanovení vnitrostátního kartelového práva, které podmiňuje povolení k nahlédnutí do spisů kartelového soudu udělované třetím osobám, které nejsou účastníky řízení, za účelem přípravy jejich žalob na náhradu škody proti účastníkům kartelu (mimo jiné) v řízeních, ve kterých byl použit článek 101 [SFEU] nebo článek 102 [SFEU], ve spojení s nařízením [Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205)], bez výjimky souhlasem všech účastníků řízení a soudu neumožňuje, aby v jednotlivých případech za účelem stanovení podmínek, za kterých bude nahlédnutí do spisu povoleno nebo odepřeno, zvážil zájmy chráněné unijním právem?

V případě záporné odpovědi na první otázku:

2) Brání unijní právo takovému vnitrostátnímu ustanovení, pokud toto ustanovení sice platí stejně pro výlučně vnitrostátní kartelová řízení a nestanoví ani zvláštní pravidla, pokud jde o dokumenty poskytnuté na základě žádostí o shovívavost, ovšem srovnatelná vnitrostátní ustanovení upravující jiné druhy řízení, zejména sporné a nesporné občanskoprávní řízení a trestní řízení, povolují nahlédnutí do soudních spisů i bez souhlasu účastníků řízení za předpokladu, že třetí osoba, která není účastníkem řízení, osvědčí právní zájem na nahlédnutí do spisu a takovému nahlédnutí nebrání v dotčeném případě převažující zájem jiné osoby nebo převažující veřejný zájem?“

K přípustnosti

- 14 Evropská komise vyjadřuje pochybnosti ohledně přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce a tvrdí, že tato žádost má hypotetickou povahu. Odhlédne-li se od odepření udělit souhlas dotýcnými účastníky řízení, nic v předkládacím rozhodnutí neprokazuje, že podmínky stanovené v § 219 odst. 2

druhé větě ZPO jsou v projednávané věci splněny, zejména pokud jde o existenci legitimního zájmu sdružení VDMT na získání přístupu do dotyčného spisu. I kdyby předkládající soud musel dojít k závěru o neslučitelnosti § 39 odst. 2 KartG s unijním právem a zrušil toto ustanovení, v žádném případě by to neznamenalo, že by sdružení VDMT mělo na základě tohoto ustanovení ZPO právo na přístup do dotyčného spisu.

- 15 V tomto ohledu je třeba připomenout, že je v rámci řízení na základě v článku 267 SFEU, které je založeno na jasném rozdělení funkcí mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem, věcí pouze vnitrostátního soudu, kterému byl spor předložen a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jeho rozsudku, tak relevanci otázek pokládaných Soudnímu dvoru. Jestliže se položené otázky týkají výkladu unijního práva, je tedy Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (zejména viz rozsudek ze dne 21. února 2013, Fédération Cynologique Internationale, C-561/11, bod 26 a citovaná judikatura).
- 16 Odmítnout rozhodnutí o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem je totiž možné pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jedná-li se o hypotetický problém nebo také nedisponuje-li Soudní dvůr skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (zejména viz výše uvedený rozsudek Fédération Cynologique Internationale, bod 27 a citovaná judikatura).
- 17 Je třeba uvést, že tak tomu v projednávaném případě není.
- 18 Ze spisu, jenž má Soudní dvůr k dispozici, totiž vyplývá, že § 39 odst. 2 KartG je zvláštním ustanovením upravujícím žádosti o nahlížení do spisů týkající se řízení v oblasti hospodářské soutěže a že z toho důvodu vylučuje, aby se na tato řízení použilo obecné pravidlo uvedené v § 219 odst. 2 ZPO. Tudíž pouze v případě, že by na základě odpovědi Soudního dvora předkládající soud konstatoval, že § 39 odst. 2 KartG je s unijním právem neslučitelný a z tohoto důvodu vyloučil jeho uplatnění, musely by v projednávaném případě být splněny podmínky pro uplatnění § 219 odst. 2 druhé věty ZPO, včetně těch, které v případě nesouhlasu účastníků řízení ukládají povinnost osvědčit právní zájem. Kdyby však na základě uvedené odpovědi mohl předkládající soud konstatovat, že § 39 odst. 2 KartG je s unijním právem slučitelný, mohl by rozhodnout o žádosti sdružení VDMT o přístup do dotyčného spisu pouze na základě tohoto jediného ustanovení, které v projednávané věci způsobuje nepoužitelnost § 219 odst. 2 ZPO.
- 19 Za těchto podmínek je odpověď na položené otázky pro účely vyřešení sporu ve věci v původním řízení zjevně relevantní a žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je tudíž přípustná.

K předběžným otázkám

Úvodní poznámky

- 20 Za účelem odpovědi na otázky položené předkládajícím soudem je třeba především připomenout, že unijní právo neukládá jednotlivcům jen povinnosti, ale je stejně tak určeno k vytváření práv, jež se stávají součástí jejich jmění. Tato práva vznikají nejen tehdy, když to Smlouvy výslovně stanoví, ale také v důsledku povinností, které Smlouvy jasně stanoveným způsobem ukládají jak jednotlivcům, tak členským státům a unijním orgánům (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 19. listopadu 1991, Francovich a další, C-6/90 a C-9/90, Recueil, s. I-5357, bod 31, jakož i ze dne 20. září 2001, Courage a Crehan, C-453/99, Recueil, s. I-6297, bod 19, jakož i citovaná judikatura).

- 21 V této souvislosti Soudní dvůr již upřesnil, že vzhledem k tomu, že má čl. 101 odst. 1 SFEU přímé účinky ve vztazích mezi jednotlivci a zakládá práva jednotlivců jako procesních subjektů (rozsudek ze dne 13. července 2006, Manfredi a další, C-295/04 až C-298/04, Sb. rozh. s. I-6619, bod 39 a citovaná judikatura), užitečný účinek zákazu stanoveného v tomto ustanovení by byl zpochybněn, nemohl-li by se každý domáhat náhrady škody, jež mu měla být způsobena smlouvou nebo jednáním, které mohou omezovat nebo narušovat hospodářskou soutěž (výše uvedený rozsudek Courage a Crehan, bod 26).
- 22 Jak přitom vyplývá z ustálené judikatury, vnitrostátním soudům, které jsou v rámci své příslušnosti pověřeny uplatňováním ustanovení unijního práva, přísluší zajišťovat nejen plný účinek těchto norem, ale rovněž chránit práva, která tyto normy poskytují jednotlivcům (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 9. března 1978, Simmenthal, 106/77, Recueil, s. 629, bod 16; ze dne 19. června 1990, Factortame a další, C-213/89, Recueil, s. I-2433, bod 19; výše uvedený rozsudek Courage a Crehan, bod 25, jakož i výše uvedený rozsudek Manfredi a další, bod 89).
- 23 Právo každé osoby domáhat se náhrady škody, jež jí byla způsobena smlouvou nebo jednáním, které mohou v rozporu zejména s čl. 101 odst. 1 SFEU omezovat nebo narušovat hospodářskou soutěž, tak posiluje funkčnost unijních pravidel týkajících se hospodářské soutěže, jelikož odrazuje od, často utajovaných, dohod nebo praktik, které mohou omezovat nebo narušovat hospodářskou soutěž, a přispívá tak k zachování účinné hospodářské soutěže v Evropské unii (v tomto smyslu viz výše uvedené rozsudky Courage a Crehan, body 26 a 27; Manfredi a další, bod 91, jakož i Pfeleiderer, bod 28).
- 24 Kromě toho dané právo tvoří účinnou ochranu proti škodlivým účinkům, které každé porušení uvedeného čl. 101 odst. 1 může vyvolat vůči jednotlivcům, jelikož umožňuje osobám, jež z důvodu uvedeného porušení utrpěly újmu, domáhat se úplné náhrady zahrnující nejen skutečnou škodu (damnum emergens), ale i ušlý zisk (lucrum cessans), jakož i zaplacení úroků (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Manfredi a další, bod 95).
- 25 V případě neexistence unijní právní úpravy v této oblasti přísluší vnitrostátnímu právnímu řádu každého členského státu, aby upravil procesní podmínky žalob určených k zajištění ochrany práv, která jednotlivci vyvozují z přímého účinku unijního práva.
- 26 Co se konkrétně týče procesních podmínek žalob na náhradu škody vzniklé porušením pravidel hospodářské soutěže, členským státům přísluší stanovit a uplatňovat vnitrostátní pravidla ohledně práva osob údajně poškozených kartelovou dohodou na přístup k dokumentům týkajícím se vnitrostátních řízení o této kartelové dohodě (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Pfeleiderer, bod 23).
- 27 I když však stanovení a uplatňování těchto pravidel dosud spadá do pravomoci členských států, musí tyto státy tuto pravomoc vykonávat v souladu s unijním právem. Konkrétně pravidla, která se uplatní na žaloby určené k zajištění ochrany práv, jež jednotlivci vyvozují z přímého účinku unijního práva, nesmějí být méně příznivá než ta, která se týkají obdobných žalob vnitrostátní povahy (zásada rovnocennosti), a nesmějí v praxi znemožňovat nebo nadměrně ztěžovat výkon práv přiznaných unijním právním řádem (zásada efektivity) (viz výše uvedené rozsudky Courage a Crehan, bod 29; Manfredi a další, bod 62, jakož i rozsudek ze dne 30. května 2013, Jörös, C-397/11, bod 29). V tomto ohledu, a zvláště v oblasti práva hospodářské soutěže, tato pravidla nesmějí bránit účinnému uplatňování článků 101 SFEU a 102 SFEU (viz výše uvedený rozsudek Pfeleiderer, bod 24, a rozsudek ze dne 7. prosince 2010, VEBIC, C-439/08, Sb. rozh. s. I-12471, bod 57).
- 28 Na otázky položené předkládajícím soudem je třeba odpovědět ve světle těchto úvah.

K první otázce

- 29 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda unijní právo, konkrétně zásada efektivity, brání ustanovení vnitrostátního práva, které podmiňuje povolení k nahlédnutí do dokumentů ve spisu, jenž se vztahuje k vnitrostátnímu řízení vedenému podle článku 101 SFEU, včetně dokumentů poskytnutých v rámci programu shovívavosti, udělované třetím osobám, které nejsou účastníky tohoto řízení a hodlají podat žaloby na náhradu škody proti účastníkům kartelové dohody, jednotným souhlasem všech účastníků uvedeného řízení, aniž ponechává vnitrostátním soudům možnost zvážit dotčené zájmy.
- 30 V souvislosti s touto otázkou je třeba uvést, že vnitrostátní soudy musí v rámci výkonu své pravomoci spočívající v uplatňování vnitrostátních pravidel ohledně práva osob údajně poškozených kartelovou dohodou na přístup k dokumentům týkajícím se vnitrostátních řízení o této kartelové dohodě zvážit zájmy odůvodňující sdělení informací a ochranu těchto informací (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Pfeleiderer, bod 30).
- 31 Nutnost takového zvážení spočívá v tom, že zvláště v oblasti hospodářské soutěže může každé striktní pravidlo, jak ve smyslu absolutního odepření nahlížet do dotčených dokumentů, tak ve smyslu obecného přístupu k těmto dokumentům, narušit účinné uplatnění zejména článku 101 SFEU a práv, která toto ustanovení přiznává jednotlivcům.
- 32 Pokud tak jde o pravidlo, podle něhož musí být nahlédnutí do jakéhokoli z dokumentů týkajícího se řízení v oblasti hospodářské soutěže odepřeno, je třeba konstatovat, že takové pravidlo může znemožňovat nebo přinejmenším nadměrně ztěžovat ochranu práva na náhradu škody, jež mají osoby poškozené porušením článku 101 SFEU. Je tomu tak zejména v případě, kdy jedině nahlédnutí do dokumentů ve spise týkajícího se řízení před příslušným vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž umožňuje těmto osobám získat důkazy nezbytné na podporu jejich žaloby na náhradu škody. Pokud uvedené osoby nemají žádnou jinou možnost získat tyto důkazy, odepřením přístupu k tomuto spisu, které je vůči nim namítáno, ztrácí totiž právo na náhradu škody, které přímo vyvozují z unijního práva, jakýkoli užitečný účinek.
- 33 Co se týče pravidla, podle kterého by měl být každý dokument týkající se řízení v oblasti hospodářské soutěže žadateli poskytnut jen na základě toho, že tato osoba hodlá podat žalobu na náhradu škody, je třeba především uvést, že takové pravidlo o obecném přístupu není nezbytné pro účely zajištění účinné ochrany práva na náhradu škody, jež náleží uvedenému žadateli, jelikož je málo pravděpodobné, že žaloba na náhradu škody musí být podepřena všemi informacemi uvedenými ve spise týkajícím se tohoto řízení. Dále toto pravidlo může vést k porušení jiných práv, která unijní právo přiznává zejména dotyčným podnikům, jako je právo na ochranu profesního nebo obchodního tajemství, nebo dotyčným jednotlivcům, jako je právo na ochranu osobních údajů. Konečně, takový obecný přístup může rovněž poškozovat veřejné zájmy, jako je účinnost politiky stíhání porušení práva hospodářské soutěže, a to tím, že může odrazovat osoby podílející se na porušení článků 101 SFEU a 102 SFEU od spolupráce s orgány pro hospodářskou soutěž (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Pfeleiderer, bod 27).
- 34 Vyplývá z toho, jak měl Soudní dvůr již příležitost upřesnit, že zvážení zájmů odůvodňujících sdělení informací a ochranu těchto informací může být provedeno vnitrostátními soudy pouze případ od případu v rámci vnitrostátního práva a se zohledněním všech relevantních okolností věci (výše uvedený rozsudek Pfeleiderer, bod 31).
- 35 I když je zajisté pravda, jak uvádí rakouská vláda, že toto zvážení musí být provedeno v rámci vnitrostátního práva, toto právo však nemůže být upraveno tak, že vylučuje jakoukoli možnost vnitrostátních soudů provést uvedené zvážení případ od případu.

- 36 Z předkládacího rozhodnutí a ze všech vyjádření předložených Soudnímu dvoru přitom vyplývá, že ve smyslu § 39 odst. 2 KartG je nahlížení do spisu kartelového soudu povoleno pouze pod jednou podmínkou, že žádný z účastníků řízení takovému nahlížení nebrání.
- 37 Za takové situace nemají vnitrostátní soudy, jež musí rozhodnout o žádosti o nahlédnutí do tohoto spisu, žádnou možnost zvážit zájmy chráněné unijním právem. Tyto soudy, které jsou pouze oprávněny vzít na vědomí souhlas nebo odepření vyjádřené účastníky řízení, pokud jde o zpřístupnění informací obsažených v uvedeném spise, konkrétně nemohou zasáhnout ve prospěch ochrany vyšších veřejných zájmů nebo vyšších legitimních zájmů jiných osob, zejména tím, že umožní poskytnutí požadovaných dokumentů v případě odepření pouze jedním z účastníků řízení.
- 38 Z předkládacího rozhodnutí dále vyplývá, že účastníci řízení před kartelovým soudem mohou bránit nahlédnutí do spisu, aniž mají povinnost předložit jakékoli odůvodnění. Tato možnost vyvolává v praxi riziko spočívající v systematickém zamítání každé žádosti o nahlédnutí, zejména pokud se tato žádost týká dokumentů, jejichž zpřístupnění je v rozporu se zájmy účastníků řízení, včetně dokumentů, které mohou obsahovat důkazy, jež mohou být podkladem pro žalobu na náhradu škody a jež žadatel nemůže jiným způsobem získat.
- 39 Z toho vyplývá, že vzhledem k tomu, že pravidlo vnitrostátního práva, o které se jedná ve věci v původním řízení, dává účastníkům řízení, kteří porušili článek 101 SFEU, možnost zabránit osobám, které byly údajně poškozeny porušením tohoto ustanovení, v nahlédnutí do dotčených dokumentů, aniž zohledňuje okolnost, že toto nahlédnutí může představovat jedinou možnost těchto osob získat důkazy nezbytné pro účely odůvodnění jejich žaloby na náhradu škody, toto pravidlo může nadměrně ztěžovat výkon práva na náhradu škody, které uvedené osoby vyvozují z unijního práva.
- 40 Tento výklad nemůže být zpochybněn argumentem rakouské vlády, podle kterého je takové pravidlo nezbytné zejména ohledně dokumentů předložených účastníky řízení za účelem založení do spisu týkajícího se řízení, v němž se uplatní program shovívavosti, aby byla zajištěna účinnost takového programu a zároveň účinnost uplatnění článku 101 SFEU.
- 41 Jak bylo uvedeno v bodě 33 tohoto rozsudku, členské státy zajisté nemohou upravovat nahlížení do spisu tak, aby poškozovalo veřejné zájmy, jako je zejména účinnost politiky stíhání porušení práva hospodářské soutěže.
- 42 V této souvislosti Soudní dvůr uznal, že programy shovívavosti představují užitečné nástroje v účinném boji směřujícím k zjištění a ukončení porušování pravidel hospodářské soutěže, a slouží tak cíli spočívajícímu v účinném uplatňování článků 101 SFEU a 102 SFEU, a že účinnost těchto programů by mohla být dotčena zpřístupněním dokumentů týkajících se řízení o shovívavosti osobám, které chtějí podat žalobu na náhradu škody. Jeví se totiž jako důvodné mít za to, že osoba podílející se na porušení práva hospodářské soutěže by v případě možnosti takového sdělení byla odrazována od využití možnosti, kterou nabízí takové programy shovívavosti (výše uvedený rozsudek Pfeleiderer, body 25 až 27).
- 43 Je však třeba konstatovat, že i když takové úvahy mohou odůvodnit, aby nahlížení do určitých dokumentů ve spise vnitrostátního řízení v oblasti hospodářské soutěže mohlo být odepřeno, přesto neznamenají, že takové nahlížení může být systematicky odpíráno, jelikož každá žádost o nahlédnutí do dotčených dokumentů musí být posuzována případ od případu s ohledem na všechny relevantní okolnosti věci (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Pfeleiderer, bod 31).
- 44 V rámci tohoto posouzení vnitrostátním soudům přísluší zhodnotit zájem žadatele na získání přístupu k těmto dokumentům pro účely přípravy jeho žaloby na náhradu škody, zejména s přihlédnutím k jiným možnostem, které se žadateli případně nabízejí.

- 45 Kromě toho musí tyto soudy přihlídnout k reálným škodlivým důsledkům, které takový přístup může vyvolat ve vztahu k veřejným zájmům nebo legitimním zájmům jiných osob.
- 46 Co se konkrétně týče veřejného zájmu na účinnosti programů shovívavosti, jehož se v projednávané věci dovolává rakouská vláda, je třeba uvést, že vzhledem k důležitosti žalob na náhradu škody podaných k vnitrostátním soudům pro zachování účinné hospodářské soutěže v Unii (viz výše uvedený rozsudek *Courage a Crehan*, bod 27), pouhé dovolávání se rizika, že přístup k důkazům uvedeným ve spise řízení v oblasti hospodářské soutěže a nutným k odůvodnění těchto žalob může narušit účinnost programu shovívavosti, v rámci kterého byly tyto dokumenty poskytnuty příslušnému orgánu pro hospodářskou soutěž, nepostačuje k odůvodnění odmítnutí přístupu k takovým důkazům.
- 47 Naopak okolnost, že takové odepření může zabránit výkonu uvedených žalob tím, že dotýcným podnikům, které již mohou využívat přinejmenším částečné imunity v oblasti peněžních sankcí, poskytuje mimo jiné možnost zbavit se rovněž povinnosti nahradit škody vyplývající z porušení článku 101 SFEU, a to na úkor poškozených osob, vyžaduje, aby se takové odepření zakládalo na naléhavých důvodech týkajících se ochrany dovolávaného zájmu a uplatnitelných na každý dokument, ke kterému je přístup odepřen.
- 48 Jedině existence rizika, že daný dokument může konkrétním způsobem poškodit veřejný zájem na účinnosti vnitrostátního programu shovívavosti, může odůvodnit odepření přístupu k tomuto dokumentu.
- 49 S ohledem na předcházející úvahy je třeba na první otázku odpovědět tak, že unijní právo, konkrétně zásada efektivity, brání ustanovení vnitrostátního práva, které podmiňuje povolení k nahlédnutí do dokumentů ve spisu, jež se vztahuje k vnitrostátnímu řízení vedenému podle článku 101 SFEU, včetně dokumentů poskytnutých v rámci programu shovívavosti, udělované třetím osobám, které nejsou účastníky tohoto řízení a hodlají podat žaloby na náhradu škody proti účastníkům kartelové dohody, jednotným souhlasem všech účastníků uvedeného řízení, aniž ponechává vnitrostátním soudům možnost zvážit dotčené zájmy.

Ke druhé předběžné otázce

- 50 S ohledem na odpověď danou na první otázku, není namístě na druhou otázku odpovídat.

K nákladům řízení

- 51 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

Unijní právo, konkrétně zásada efektivity, brání ustanovení vnitrostátního práva, které podmiňuje povolení k nahlédnutí do dokumentů ve spisu, jenž se vztahuje k vnitrostátnímu řízení vedenému podle článku 101 SFEU, včetně dokumentů poskytnutých v rámci programu shovívavosti, udělované třetím osobám, které nejsou účastníky tohoto řízení a hodlají podat žaloby na náhradu škody proti účastníkům kartelu, jednotným souhlasem všech účastníků uvedeného řízení, aniž ponechává vnitrostátním soudům možnost zvážit dotčené zájmy.

Podpisy.